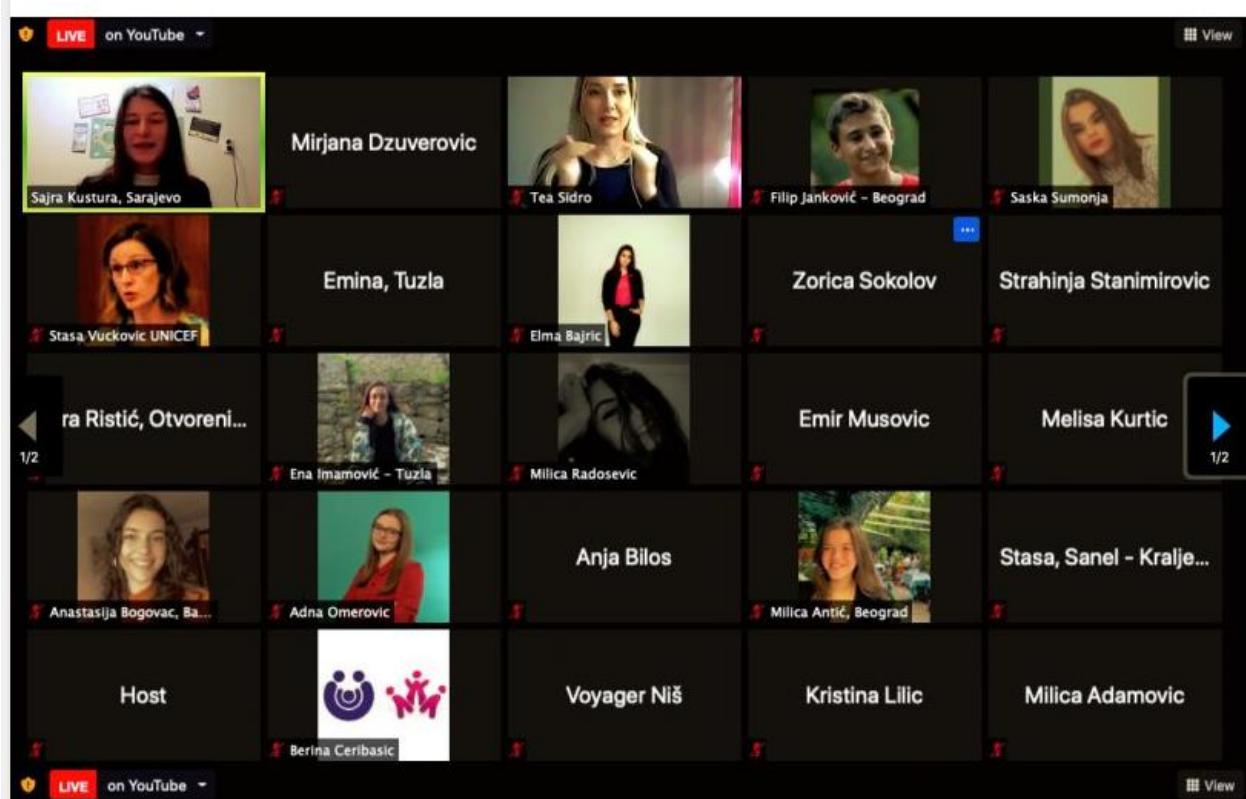

MREŽA ORGANIZACIJA ZA DECU SRBIJE MODS

GODIŠNJI IZVEŠTAJ

2020.

BEOGRAD, 2021.

Izdavač: Mreža organizacija za decu Srbije MODS

Za izdavača: Saša Stefanović

MODS, 2021.

www.zadecu.org

office@zadecu.org

SADRŽAJ

UVOD.....	3
BITI DETE ZA VРЕME PANDEMIJE COVID-19	4
MODS I ZAŠTITNIK GRADANA POTPISALI SPORAZUM O SARADNJI	6
STRATEGIJA ZA PREVENCIJU I ZAŠТИTU DECE OD NASILJA	7
PROTIV POLITIČKE ZLOUPOTREBE DECE.....	7
ZAŠTITA DECE OD NASILJA I SEKSUALNOG ISKORIŠĆAVANJA – OBAVEZA SVIH KOJI RADE SA DECOM.....	7
SKUPŠTINA MODS-A U DIGITALNOM PROSTORU.....	8
DIJALOG ZA BUDUĆNOST.....	9
DESIGN THINKING.....	10
UČEŠĆE MODS-A U VLADINIM TELIMA.....	11
NAŠI PROJEKTI.....	12
PRATITE NAS.....	15

UVOD

MODS je savez udruženja za decu koji trenutno okuplja 103 članice iz cele Srbije. Nastali smo iz potrebe da se organizacije koje rade sa decom okupe oko zajedničkih ciljeva i nastupaju zajedno. Danas, MODS predstavlja nezavisnu platformu koja deluje na unapređenje saradnje udruženja, usaglašavanje zajedničkih stavova i povećanje njihovog učešća i učešća dece u kreiranju javnih politika koje će doprineti:

- smanjenju siromaštva, socijalne isključenosti i nejednakosti;
- da svako dete živi u bezbednom porodičnom okruženju;
- da svako dete ima dostupno i kvalitetno obrazovanje;
- da svako dete ima dostupnu i kvalitetnu zdravstvenu zaštitu i životnu sredinu;
- da svako dete bude zaštićeno od zlostavljanja, zanemarivanja, iskorišćavanja i nasilja.

MODS organizuje konsultacije sa članicama, organizacijama koje sprovode aktivnosti sa decom i za decu i sa njihovima roditeljima, o promenama politika koje mogu da obezbede kvalitetniji život za svako dete. Nastojimo da saznamo mišljenje dece i njihove stavove uvažimo. Podržavamo učešće naših članica u radnim grupama koje formiraju državne institucije u cilju promena javnih politika za decu.

Uspostavili smo 5 tematskih grupa u koje su uključene članice MODS-a i koje nam služe za dogovor oko zajedničkih akcija, razmene informacija i učenja: 1. Socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva; 2. Zaštita dece od nasilja; 3. Participacija dece; 4. Kvalitetno obrazovanje i inkluzija; 5. Rani razvoj i obrazovanje dece.

MODS ima predstavnicu u Savetu za prava deteta Vlade Republike Srbije; potpisani Memorandum o saradnji sa zamenicom Zaštitnika građana za prava deteta, potpisani memorandum o saradnji sa Savetom za praćenje preporuka mehanizama UN za ljudska prava Vlade Republike Srbije; članica je Platforme organizacija za praćenje preporuka tela UN za ljudska prava; članica smo međunarodnih mreža i saveza – Eurochild, ChildPact-a, globalne mreže za okončanje seksualnog iskorišćavanja – ECPAT i regionalne mreže u Dunavskoj regiji – Danube Civil Society forum.

BITI DETE ZA VREME PANDEMIJE COVID-19

Za nama je jako teška godina koju je obeležila globalna epidemija zarazne bolesti COVID-19. Povlašćeni su mogli da ostanu u svojim kućama i rade od kuće, dok su brojni, najsiročniji, ostali da nose teret ekonomije i da budu u najvećem riziku da se razbole od COVID-19.

Posledice epidemije su osetila i deca, posebno deca iz najranjivijih grupa.

MODS je u prvim danima pošto je proglašena epidemija pripremio listu resursa za svoje članice, roditelje i decu, dostupne i relevantne informacije u vezi sa COVID-19: [COVID-19](#), [Lista resursa COVID-19](#). Podelili smo [Savete za uspešno učenje na daljinu](#), pozive i inicijative naših članica da [Deca i mladi moraju da budu prioritet](#) u doba epidemije, [Izraditi plan za decu čiji roditelji obole od COVID-19](#), da je [Hitno potrebna pomoć u hrani](#), preporuke [Komiteta za prava deteta o efektima pandemije KOVID-19 na decu](#) i [UNICEF-ov izazov na društvenim mrežama](#) ☺

U prvim danima epidemije sproveli smo dva istraživanja sa roditeljima i decom u Srbiji – o Roditeljstvu u vreme pandemije i Biti dete za vreme pandemije COVID-19. Preporuke na osnovu istraživanja sa decom uputili smo relevantnim institucijama i državnim organima.

U istraživanju je učestvovalo 1571 dete od 5 do 18 godina iz cele Srbije preko onlajn upitnika. Deca su bila izložena egzistencijalnim strahovima i produženoj neizvesnosti; prešla u kratkom periodu bez pripreme na radikalno nov način učenja.

BITI DETE ZA VREME PANDEMIJE COVID-19

Analiza istraživanja uticaja mera vanrednog stanja na decu
tokom pandemije COVID-19 u Srbiji

MODS I ZAŠTITNIK GRAĐANA POTPISALI SPORAZUM O SARADNJI

Potpisali smo sporazum o saradnji sa Zaštitnikom građana u 2020. Zamenica zaštitnika građana za prava deteta i rodnu ravnopravnost Jelena Stojanović i direktor Mreže organizacija za decu Srbije (MODS) Saša Stefanović potpisali su u 20. februara 2020. Sporazum o saradnji i razumevanju u oblasti zaštite prava deteta, rukovodeći se najboljim interesima dece i stavom da se prava deteta ostvaruju, štite i unapređuju na sveobuhvatniji i delotvorniji način zajedničkim radom organizacija civilnog društva i nezavisnih institucija.

STRATEGIJA ZA PREVENCIJU I ZAŠTITU DECE OD NASILJA

Usvojena je u maju 2020. Nacionalna strategija za prevenciju i zaštitu dece od nasilja za period od 2020. do 2023. godine, sa Akcionim planom za njeno sprovođenje od 2020. do 2021. godine. U izradi ove strategije učestvovale su članice MODS-a, a Jelena Žunić Cicvarić, direktorka programa Užičkog centra za prava deteta nas je predstavljala u radnoj grupi za izradu strategije.

PROTIV POLITIČKE ZLOUPOTREBE DECE

Mreža organizacija za decu Srbije, Prijatelji dece Srbije i Centar za prava deteta su pozvali pre izbora 2020. političke partije da ne zloupotrebljavaju decu u političke svrhe i na taj način krše prava deteta. Pozvali smo političke partije da se upoznaju sa „Pravilnikom protiv zloupotrebe dece u medijske svrhe i na poštovanje Kodeksa o zaštiti dece od političkih zloupotreba“ koji su objavili Prijatelji dece, članica MODS-a, 2019.

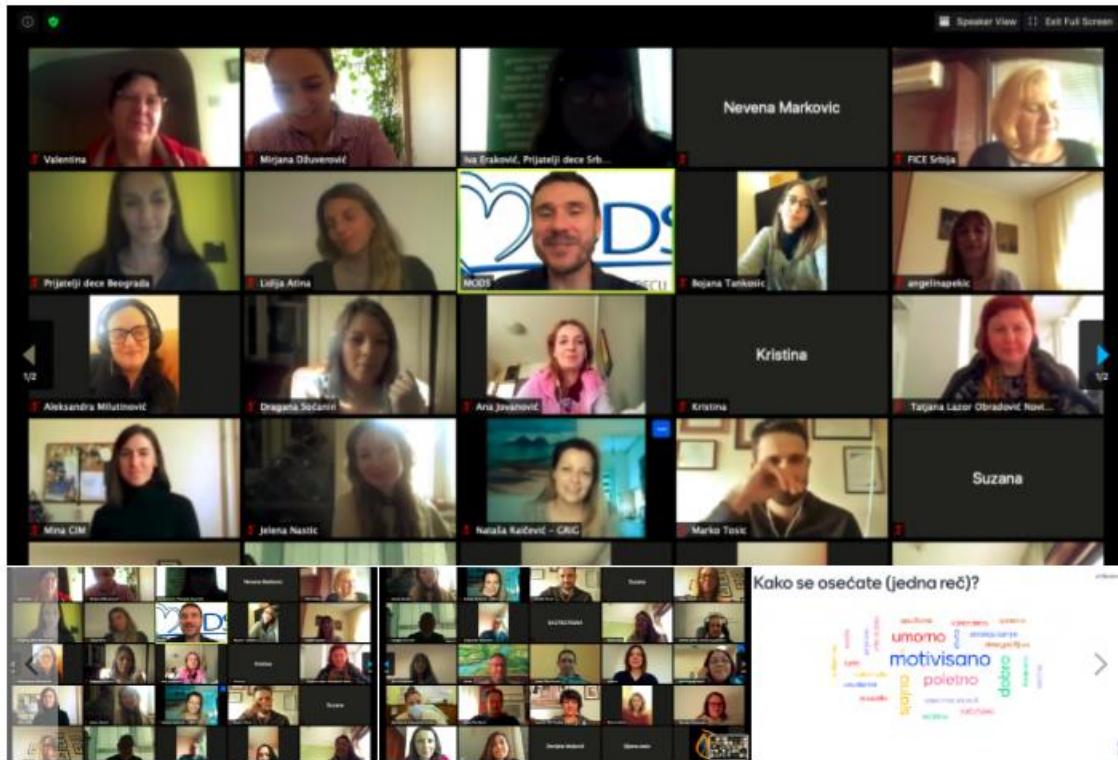
ZAŠTITA DECE OD NASILJA I SEKSUALNOG ISKORIŠĆAVANJA – OBAVEZA SVIH KOJI RADE SA DECOM

Povodom saznanja iz medija da je prijavljeno silovanje devojčice u školici glume, MODS je ukazao na potrebu da sve organizacije (udruženja, klubovi, razne privatne školice) koje rade sa decom moraju da imaju jasne procedure za zaštitu dece od nasilja i seksualnog iskorišćavanja. Istakli smo da deca moraju da budu upoznata sa procedurama za zaštitu od nasilja i seksualnog iskorišćavanja u organizaciji koja radi sa decom i mladima. Pozvali smo roditelje da provere da li organizacije koje rade sa decom imaju procedure za zaštitu dece od nasilja i seksualnog iskorišćavanja i da u razgovoru sa svojom decom prate da li ih poštuju i sprovode;

Izvor: <https://images.app.goo.gl/gbGzRkxMagKzGJyS6>

SKUPŠTINA MODS-A U DIGITALNOM PROSTORU

Redovna godišnja Skupština Mreže organizacije za decu Srbije (MODS) održana je 25. novembra 2020. godine, usled situacije sa KOVID-19, u onlajn formatu. Sednicom Skupštine predsedavala je Iva Eraković, izvršna direktorka Prijatelja dece Srbije.

Skupština MODS-a je izabrala nove članove i članice Upravnog odbora: Jasmina Miković (Centar za prava deteta), Marko Tošić (Centar za integraciju mladih), Kenan Rašitović (Omladinski forum za edukaciju Roma), Tatjana Lazor-Obradović (Centar za proizvodnju znanja i veština), Dragana Sočanin (AgroInvest fondacija Srbija), Aleksandra Milutinović (Okular), Gordana Plemić (Roditelj), i Kristina Lilić (Društvo za razvoj dece i mladih – Otvoreni klub).

Izabrala je i nove članove Nadzornog odbora su Ana Jovanović (Centar za kreativni razvoj Knjaževac) i Neda Salai (Centar za kreativni i održivi razvoj Misturafina).

DIJALOG ZA BUDUĆNOST

Od 17. do 19. decembra 2020. održana je regionalna radionica u sklopu projekta „Deca kažu“ sa mladima iz Srbije i Bosne i Hercegovine. Ideja je bila da se deca i mlađi iz Srbije i Bosne i Hercegovine povežu, da razviju poverenje, da učestvuju u dijalogu za opšte dobro, da kroz radionice ukazuju na probleme sa kojima se suočavaju u svojoj zajednici.

DESIGN THINKING

17. decembra 2020. godine održan je onlajn događaj „D-Care Lab za kvalitetniji život porodica i dece sa teškoćama u razvoju“. Na događaju je predstavljen projekat „D-Care Labs“ koji se sprovodi u 10 evropskih država* u okviru EU Interreg Dunavskog transnacionalnog programa.

U okviru projekta „D-Care Labs“ će biti uspostavljena društvena inovativna laboratorija (D-Care Lab) koja će podržati društvene inovacije u oblasti pružanja socijalnih usluga za porodice i decu sa teškoćama u razvoju. Preko društvene laboratorije će se primenom agilnog pristupa i design thinking metodologije podržati pružaoci usluga socijalne zaštite, udruženja, organizacije, ustanove, stručnjaci koji mogu da osmisle i sprovedu kvalitetne inovativne usluge za decu sa teškoćama u razvoju i njihove porodice.

UČEŠĆE MODS-A U VLADINIM TELIMA

Jasmina Miković, direktorka Centra za prava deteta i predsednica Upravnog odbora MODS-a je članica Saveta za prava deteta Vlade Republike Srbije. Kao članica Saveta za prava deteta, Jasmina Miković je članica radne grupe za izradu Nacionalnog plana akcije za decu i radne grupe za Rani razvoj.

NAŠI PROJEKTI

„Povećati uticaj zagovaračkih aktivnosti MODS-a na javne politike za decu“

MODS realizuje projekat „Povećati uticaj zagovaračkih aktivnosti MODS-a na javne politike za decu“ uz podršku UNICEF-a. Projekat ima za cilj da uspostavi i unapredi dijalog sa državnim organima; poveća uticaj zagovaračkih aktivnosti na politike za decu.

„Jačanje snaga deteta u cilju zaštite od nasilja“ (Empowering child's strengths for violence prevention)

Mreža organizacija za decu Srbije - MODS sprovodi u Srbiji projekat „Empowering child's strengths for violence prevention“ (Jačanje snaga deteta u cilju zaštite od nasilja) u koordinaciji sa organizacijom Social Activities and Practice Institute – SAPI iz Bugarske i podršku OAK Fondacije. Pored Srbije u projekat su uključene i organizacije iz Moldavije, Letonije, Makedonije, Slovenije, Albanije i Rumunije.

Cilj projekta je da se unapredi prevencija i zaštita dece od nasilja, tako što će odrasli, pre svega profesionalci iz obrazovanja, biti edukovani da koriste i primenjuju u svom radu teoriju rezilijentnosti i kroz preventivne programe uticati na smanjenje nasilja u školama.

START – Podrška postignuća predškolaca preko unapređenog učenja (Supporting Toddlers/pre-schoolers Achievement through Refined Teaching)

Projekat START Supporting Toddlers/pre-schoolers Achievement through Refined Teaching sprovodi koalicija organizacija iz više država koju predvodi Agroinvest Fondacija uz finansijsku podršku World Vision iz Nemačke; u Srbiji sprovodi kao partner MODS. Partneri na ovom projektu su nacionalne koalicije iz Albanije, Jermenije, Bosne i Hercegovina, Gruzije, Kosova*i Srbije.

U okviru međunarodnog projekta „START“ u planu je da se postavi na internetu posebna platforma, pre svega za roditelje i praktičare, koja će služiti kao izvor informacija, znanja, praksi iz oblasti dečijeg ranog razvoja i obrazovanja. Ideja je da ovu platformu koristi i što veći broj roditelja, i da bude dostupna i prilagođena i roditeljima iz ranjivih grupa

„Deca kažu“

Mreža organizacija za decu Srbije u partnerstvu sa Udruženjem za ostvarivanje prava deteta „Naša djeca“ u okviru Zajedničkog regionalnog programa „Dijalog za budućnost: unapređenje dijaloga i društvene kohezije u, i između, Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Republike Srbije“, koji sprovode UNDP, UNICEF i UNESCO, a finansira ga Fond UN-a za izgradnju mira (UN PBF) realizovala projekat „Deca kažu“.

Projektne aktivnosti se sprovode u saradnji sa članicama MODS-a u Srbiji i mreže „Snažniji glas za djecu“ u Bosni i Hercegovini: Beogradu (Prijatelji dece Srbije i Centar za integraciju mladih), Nišu (Otvoreni klub), Kraljevu (Fondacija SOS Dečija sela), Sarajevu (Naša djeca), Banja Luci (Zdravo da ste), Tuzli (Zemlja djece u BiH) i Prijedoru (Svjetionik).

Opšti cilj projekta je doprinos izgradnji poverenja među različitim društvenim grupama i narodima u BiH i Srbiji preko unapređenja društvene kohezije.

**Participacija dece je pravo
ali i put do ostvarivanja
drugih prava. Ona zahteva
partnerstvo dece i odraslih.**

**dijalog
za budućnost**
 Ujedinjene
nacije

DJECA KAŽU!

D-CARE LABS

MODS realizuje projekat D-CARE LABS u koaliciji organizacija iz 10 evropskih država (Nemačka, Austrija, Mađarska, Hrvatska, Slovenija Rumunija, Bugarska, Srbija, Bosna i Hercegovina, Moldavija) koji se sprovodi u okviru EU Interreg Dunavskog transnacionalnog programa. D-Care Labs projekat je sufinansiran od fondova Evropske unije (ERDF, IPA, ENI).

Cilj [projekta](#) je da se uspostavljanjem specijalizovanih regionalnih struktura za inovaciju u D-care laboratorijama pruži podrška pružaocima socijalnih usluga, stručnjacima angažovanim na razvoju proizvoda i socijalnim start-upovima da osmisle i sprovode kvalitetnije usluge kućne nege za stare osobe, osobe sa invaliditetom i decu sa smetnjama u razvoju i invaliditetom.

PRATITE NAS

www.zadecu.org

[@zadecuMODS](https://twitter.com/zadecuMODS)

<https://www.facebook.com/zadecuMODS/>

